

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

578. An ante notitiam Romæ acceptatæ & recognitæ acceptationis alternativæ Episcopus possit validè & licitè uti alternativâ, vel etiam 4. mensibus aliàs citra alternativam Ordinariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Quaestio 577. A quo tempore incipiat alternativa habere effectum ?

Respondeo ex ipso momento recognitionis facta Romae, etiam ante notitiam hujus recognitionis, de quo tamen paulo post. Castrop. *loc. cit.* Chok. Card. de Luca. de benef. d. 93. num. 2. juxta textum hujus regulae; licet enim concessio illa alternativa sit quidam contractus involvens etiam permutationem (intelligensium) initus ex simultaneo Papae & Ordinarii consensu; et ipso tamen, quod Ordinario praesentante in Dataria alternativa, ejusque descriptio sit in libro, resultare dicitur Papae consensus, perficiens hunc contractum, ita explicatum per Datarium, qui, ut dictum, est Papae organum, & ad dictum effectum legitimus procurator. Card. de Luca, *ibid.* n. 3. & hoc rationabiliter, ut ait de Luca num. 7. quia ubi absens dat mandatum ad contrahendum cum altero existente in diverso loco, et ipso, quod alterius consensus sequitur, ita fieri dicitur consensus conjunctio perficiens contractum. Intelligenda haec tamen, ut recte monet Corrad. num. 29. juxta dicta a nobis supra, quamvis recognitio non fuerit facta in aliqua parte mensis, qui jam erat Apostolicus; sic enim, cum jam fuisset jus quasi Papae in illo mense, non poterit Ordinarius vi alternativa, etiam si sciret eam acceptatam & recognitam, beneficium tunc vacans conferre. Porro ne effectus instantaneae istius operationis alternativae damnosus esse posset Ordinatio; dum nimirum, si acceptatio fiat in mense Apostolico, hic non desinat esse Apostolicus, & si fiat in mense alius Ordinario jam cepto, hic etiam perseveret esse Apostolicus in sententia Lotterii & Card. de Luca recte monet Idem Card. *loc. cit.* num. 9. & 10. quod agentes & procuratores Ordinariorum in hoc debeant esse cauti, ut dicta acceptatio fiat tempore congruo, quale erit, v. g. in fine mensis Apostolici, v. g. in Januario.

Quaestio 578. Num igitur ante notitiam Romae acceptata & recognita acceptationis alternativae, Episcopus possit valide & licite uti alternativa: vel etiam 4. mensibus alias citra alternativam ordinariis ?

Respondeo ad primum affirmativè: nimirum posse Episcopum valide uti alternativam, antequam dicta recognitionis habeat notitiam; et quod, ut manifestè indicat Regula, alternativa competat Episcopo à puncto recognitionis cum effectu, ut dictum. Castrop. *cit.* p. 23. §. 3. num. 4. Corrad. *loc. cit.* num. 28. qui etiam ait; proinde necessarium non esse, quod tantum temporis effluerit, ut talis notitia potuerit ad Episcopum verisimiliter pervenire. Garc. num. 764. Card. de Luca. num. 7. &c. Atque ita si ultima Januarii facta haec recognitio, poterit Episcopus primam Februarii vacans beneficium conferre. Unde jam etiam sequitur, quod si dicta recognitio contingat in mense, qui cessante alternativam solet esse Ordinarii, v. g. in Martio, statim ille mensis desinat esse ordinarius, & efficiatur Apostolicus. Corrad. num. 30. Sequitur item, cessare statim 4. menses Ordinarii, & Episcopum (quae erat tertia pars quaest.) etsi ignoret recognitionem jam factam, invalide conferre in illis vacans beneficium. Garc. num. 764. Sed neque his obstat, quod objici solet: nimirum quod alter-

nativa concessio sit beneficium, & gratia, quae firmata non est, quousque notitiam illius habeas. Bartol. in l. fin. ff. de constit. principum; quodque per alternativam concedatur Episcopis potestas disponendi de beneficiis reservatis; potestas autem & jurisdictio de beneficiis disponendi effectum non habet ante notitiam, ut Mandos *ad reg.* 32. q. 25. n. 5. apud Castrop. *loc. cit.* nu. 3. nam si alternativa est solum remotio reservationis, quae remota, ordinaria potestate à jure concessa provideretur beneficium, jam habet Ordinarius notitiam hujus potestatis ordinariae, vi cujus provideret beneficium, estque certus de fundamento suae provisionis, esto, recognitionem illam, per quam ultimo tanquam conditionem istud obstaculum removeretur, ignoret, quod sufficit. Si autem alternativa concedit ipsam facultatem providendi tali mense, jam etiam, cum haec facultas non concedatur per recognitionem literarum illarum acceptantium, sed per legem, nimirum per hanc regulam, sub conditione tamen ipsius recognitionis, talis Ordinarius habet notitiam istius potestatis, esto, notitiam illius conditionis non habeat. Castrop. n. 7. Garc. n. 768. citans pro se Mand. *ad reg.* 27. q. 16. Felin. in c. suscitatis, de rescript. n. 12. &c. Additque, quod, licet concedatur, gratiam alternativam esse privilegium, adhuc tamen non requiratur dicta notitia, ex quo per procuratorem, seu nuncium acceptatur, seu potius exhibetur acceptatio Episcopi, esto, alias privilegium non operetur, seu habeat effectum, antequam innotescat privilegio; citat pro hoc Sylv. v. privileg. q. 16. Rodriq. qq. reg. tom. 1. q. 7. d. 6. Azor. d. n. 30. Porro dato, quod Episcopus providere non possit valide in mense alternato vi alternativae ante habitam dictam notitiam, habitam tamen dictam notitiam, posse illum nihilominus providere beneficia, quae vacassent in mense alternato post acceptatam Romae alternativam, licet tempore vacationis non habuisset notitiam acceptationis; quia, esto, ante dictam notitiam non haberet exercitium juris alternativae, haberet tamen illud habitum, sicuti dicitur de Jure delegato ante receptionem literarum; tradit idem Garc. n. 771. quod ipsum, ut addit, sufficeret, ut statim, ac acceptata est Romae alternativa, cessent 4. menses ordinarii.

2. Respondeo ad secundum; licite tamen non potest uti alternativam, dum nescit, utrum Romae recognita sint literae suae, vel etiam, uti Castrop. n. 5. quamdiu ex conjecturis moraliter de eo non constat, licet, ut Garc. n. 774. secundum tempus elapsedum esse posset, quod literae Romae sint receptae & recognitae. Garc. n. 777. Castrop. *loc. cit.* quia, cum certus talis sit de lege reservationis, ab illa se eximere non potest. Castrop. *ibid.* Et conferendo in isto casu Ordinarius se exponit periculo usurpandi provisionem ad Papam privative spectantem ratione reservationis, & faciendi intrusum in beneficio, adeoque peccandi mortaliter; & contra expectando certiorationem, nulli se exponit periculo; quin & jus ei manet integrum, si verum, quod paulo ante dictum ex eodem Garcia; posse illum nihilominus conferre post acceptam dictam notitiam vacantia ante illam post recognitas literas. Garc. n. 775. Proinde ubi Ordinarius verisimiliter praesumit, Romae factam dictam recognitionem, poterit beneficium vacans providere sub conditione, nimirum si de facto Romae facta illa recognitio, qua tamen collatio habebit effectum, si vera fuit conditio, secus si falsa, ~~interim~~ tamen provisus

visus capere non poterit possessionem, quousque constiterit, conditionem appositam veram esse ob periculum intrusionis, ac ita Ordinarius cavere debet in literis provisionis. Castrop. loc. cit. num. 6. Garc. num. 777. & 779. qui etiam n. 778. addit, sic quoque Episcopum probabiliter dubitantem, num Romæ facta dicta recognitio, non posse licite providere de beneficiis vacantibus in mensē Martii vel Septembr. (qui aliàs, seclusā alternativā, competeabant Ordinario vi regulæ reservatoris 8. mensium) nisi sub dicta conditione.

Quaestio 579. Num Episcopus duarum Diocesium acceptando alternativam pro una, censetur aut teneatur hoc ipso etiam acceptare pro altera?

Respondeo negativè; expedire enim potest, ut acceptet pro una, & non pro altera. Card. de Luca. de benef. d. 19. n. 5. ubi, quod id ipsum procedat, etiam si istæ Dioceses essent unitæ principaliter, & citat pro hoc Gonz. gl. 58. num. 22. & dicit, sic absolute supponi in Casarug. beneficii, apud Garc. n. 706.

Quaestio 580. An, & qualiter missis jam literis, sed nondum factâ dictâ recognitione Romæ, vel etiam eâ jam factâ possit Ordinarius penitere, & se ad jus commune reducere?

Respondeo ad primum: ante factam recognitionem à Datario certum est, quod possit Ordinarius penitere, & penitendo declinare alternativam; cum ante illam ei nihil adhuc concessum sit, sed is procuret, ut concedatur; adeoque desistere potest à procuratore. Castrop. cit. p. 23. §. 4. n. 11. ex Gonz. gl. 63. à n. 22. Verum tenetur tunc Ordinarius monere nuncium, vel ipsum Datarium de hac penitentia, ne literæ missæ, & jam revocata, adeoque nulla recognoscantur & approbentur, & sic Papa irideatur: quin & in suis provisionibus detrimentum patiat; cum satis probabile sit, ex vi revocationis, etiam non intimatæ, cessare acceptationem factam. Castrop. loc. cit. verum circa hoc

2. Respondeo secundò: si antequam nuncius vel Datarus moneatur de hac penitentia Ordinarii, Datarus literas ab eo missas recognoscat & approbet, probabiliter recognitio & approbatio est valida, non obstante revocatione non intimatâ; eò quod juxta textum Clem. 1. de renunciatione. cessio beneficii teneat, quousque hæc cessio fuerit intimata, ut illusio & variatio in personis ecclesiasticis vitetur. Adeoque jam verum non est, quod factâ revocatione acceptationis non intimatâ, non sit amplius acceptatio; cum acceptatio firma perficitur, neque valeat cum effectu revocari ab acceptante, quousque is revocationem notificet. Castrop. ibid. n. 12. ex Gonz. loc. cit. n. 48.

3. Respondeo tertio: postquam literæ dictæ recognoscuntur sunt à Datario & approbata, revocari non potest acceptatio cum effectu sine scitu & consensu Pontificis; cum enim, ut dictum, ista concessio involvat contractum initum ex mutuo consensu Papæ & Ordinarii, hinc resultat, quod sola declaratio Ordinarii declarantis, nolle se amplius uti alternativâ jam acceptatâ, non sufficiat, cum distractus exigit eundem simultaneum consensum,

P. Lauren. Fori Benef. Tom. 11.

qui in contractu requisitus erat. C. de Luc. de benef. d. 93. n. 3. citans Gonz. gl. 58. n. 14. Mand. cons. 18. n. 8. Put. decis. 88. l. 3. item Corrad. l. 3. c. 6. num. 10. & 12. Sed neque tenetur Papa renunciationem hanc admittere, sed eam rejicere potest, si causæ legitimæ illius non proponantur, Castrop. loc. cit. §. 5. n. 3. solet nihilominus quandoque hujusmodi renunciationem admittere. Corrad. loc. cit. n. 11. ubi etiam hujus rei praxin ponit ex Gonz. gl. 58. n. 23. quod nimirum, postquam Papæ porrectus est libellus duplex, illum ad Datarium remittit, qui illius nomine aut admittere aut rejicere solet; prout sibi bene visum ob causas in libello expressas. Et tunc nihil aliud agitur, quam quod acceptatio semel facta cancelletur & cassetur de libro Dataris, & in margine cassatio acceptationis cum anno, mensē, die, annotatur. Castrop. loc. cit. §. 5. n. 33.

4. Respondeo quartò: neque etiam iudicet Ordinarius, absentando se à Diocesi sua, potest revocare acceptationem alternativam sine consensu Papæ; per solam enim absentiam Episcopi non resolvitur alternativa in præjudicium Papæ; sed solum inducitur simplex suspensio in præjudicium Episcopi. Lott. l. 2. q. 41. n. 47. citans Rot. in Faventina Canonisatus, 16. Decemb. 1585. Quamvis tamen in isto casu pro resolutione alternativæ sufficiat consensus implicitus Papæ, ut, si ipse conferat contra usum alternativæ: ubi enim consensus requiritur, non minus tacitus, quam expressus attenditur juxta Decium cons. 31. n. 4. & Surd. cons. 355. n. 16. Lott. n. 48. & 49. Ac propterea, si post acceptatam alternativam doceretur, non tantum Episcopum contulisse jure suo ordinario in suis 4. mensibus, sed etiam Papam in suis 8. utique contractus hic censeretur contrario consensu resolutus; eò quod Papa videretur approbasse recessum Episcopi. Lott. num. 50. & 51. citans pro hoc decis. Rotæ in Paduana Prioratus. 18. Maji 1611, in qua tamen dictum, ut Lott. n. 52. gratiam alternativam pendere ex consensu Papæ, non ex scriptura acceptationis, quæ exigitur, ut inde probetur factum acceptationis. Adeoque e contra necessarium non est, ut contrarius consensus, Papæ nimirum, quo in dictam dissolutionem alternativam contentit, per scripturam iustificetur; nam neque scriptura est necessaria pro recessu à contractu celebrato in scriptis, nisi scriptura fuerit adhibita pro forma contractus, eò quod contrahentes à principio noluerint aliter valere contractum, quam si in scriptis fieret. Lott. n. 53. & 54.

Quaestio 581. Ad qua beneficia se extendat alternativa?

Respondeo primò in genere, videnda esse, quæ dicta sunt supra ad primam partem hujus regulæ, in quaest. quænam beneficia cadant sub reservatione mensium; ad eadem enim extendit se alternativa, exceptis solum iis, quæ non sunt liberæ collationis. Chok. hic gl. 16. n. 1. hinc

2. Respondeo secundò: extendere se illam ad omnia beneficia, siue sint cum cura, siue absque cura; siue regularia, siue secularia, qualitercunque qualificata &c. quæ aliàs reservata non sunt, & ad liberam ipsorum Episcoporum dispositionem spectant; qualia sunt, quæ Episcopi absque alterius dispositione, electione, præsentatione, consilio, consensu vel interventu providere possunt, seu quorum provilio à solius Episcopi voluntate dependet.